

ALMANYA REHBERLİK BÜLTENİ

FARKLI KÜLTÜRLERLE BİR ARADA YAŞAMAK

Şubat
2024

37.Sayı

Değerli Veliler,
Sevgili Öğrenciler,

Berlin Eğitim Müşavirliği ve Karlsruhe Eğitim Ataşeliğinin koordinasyonu ile Berlin, Essen, Karlsruhe, Münih, Hamburg ve Stuttgart Eğitim Ataşeliklerimizdeki uzman öğretmenlerden oluşan yayın kurulumuz tarafından hazırlanan Almanya Rehberlik Bülteni'nin otuz yedinci sayısını takdim ediyoruz.

Bu sayıda "Farklı Kültürlerle Bir Arada Yaşamak" konusu ele alınmaktadır. Bu sayının hazırlanmasında emeği geçen öğretmenlerimize teşekkür eder; bültenin veli, öğrenci ve konuya ilgi duyan tüm vatandaşlarımıza faydalı olmasını ve keyifle okunmasını dileriz.

Almanya Rehberlik Bülteni Yayın Kurulu

Farklı Kültürlerle Bir Arada Yaşamak

Kültür, bir grup tarafından paylaşılan anlam ve değerler bütünü ve bu bütünün çizdiği çerçeve içerisinde gelişen bir hayat görüşüdür. Nesilden nesile aktarılan bilgi, beceri, kural, gelenek, inanç ve değerler gibi öğeleri içerir. Yani kültür bireyin taktığı bir gözlük gibidir ve birey, çevresini sarmalayan dünyayı bu pencereden görür. Gökyüzünün mavi olduğuna kimse karşı çıkmaz; fakat bizim gökyüzünü, mavinin hangi tonunda göreceğimizi işte bu gözlük belirler.

Farklılıklar; herhangi bir grup ya da topluluk içinde insanların farklı kimlik, coğrafi ve etnik köken, arka plan, deneyim, inanç, değer yargıları, yaş, cinsiyet, demografik yapı, iş deneyimi, fiziksel yeterlilik, eğitim durumu, aile durumu, kişilik, yaşam stili ve benzerlerinin karışımı olarak nitelendirilmektedir. Farklılık, "O benim gibi değil!" algısını oluşturan her türlü özellik olarak tanımlanabilir.

GÜNÜMÜZ GERÇEĞİ

Son iki yüz yıldır sanayideki iş gücü ihtiyacı ve dünya üzerindeki savaşlar, kitlesel göçleri başlatmıştır. Devamında daha nitelikli eğitim, yaşam ve iş koşulları elde etmek amacıyla sürdürülen göçlerin oluşturduğu toplumsal hareketlilik; farklı kimliklerin karşılaşma sıklığını arttırmıştır. Günümüz dünyası; çeşitli kültürlerin, ırk ve etnik kökenden insanların, farklı diller konuşarak bir arada yaşadığı büyük bir topluluk haline gelmiştir. Bu sebeple farklılıklarla bir arada barış içinde yaşamak, artık gönüllü olmaktan çıkmış ve bir zorunluluğa dönüşmüştür. Bu zorunluluğun farkında olan Türkiye ve Almanya'nın da içinde bulunduğu birçok ülke çağa uyum sağlamak için son 20 yılda eğitim sistemlerinde köklü değişiklikler gerçekleştirdi

Bu değişiklikler kapsamında, okul öncesinden itibaren çocuklara akademik becerilerin yanında onları destekleyecek sosyal ve duygusal becerileri de müfredatlarına dahil ettiler. Çünkü farklı dilleri konuşan, farklı kültürlerden gelen bireylerin aynı sınıfta eğitim görmesi, birlikte çalışması, gündelik hayatı paylaşması günümüz toplumunun olağan gerçeğidir. Eğitim sistemlerinin özellikle üzerinde durduğu, beş başlık altında sıralayabileceğimiz sosyal-duygusal becerilerin büyük bir kısmı bu sebeple farklılıklarla bir arada yaşamaya odaklanmıştır. Bu beş başlık altında toplanmış becerilere bakacak olursak:

► **Başkalarıyla Etkileşimde Olma:** Bu alan dışı dönüklük, girişkenlik, enerjik olma ve sosyallik alt becerileriyle ilişkilidir.

► **Açık Fikirlilik/Açıklık:** Yeni tecrübelerle açık olma, hoşgörü, merak ve yaratıcılık alt başlıklarını kapsar.

► **İş birliği:** Uyum, empati, birlikte çalışma ve güven başlıklarından oluşur.

► **Duygu düzenleme:** Strese dayanıklılık, duygusal kontrol ve iyimserlik kavramlarını içerir.

► **Görev performansı:** Özdenetim, sorumluluk, sebat becerilerini kapsar.

FARKLI OLANA KARŞI TUTUMLAR

Farklı özelliklere sahip grupların bir arada sorunsuz yaşamalarını engelleyen en önemli nedenlerden biri önyargılar ve ayrımcılıktır. İnsanlar ırk, din, etnik köken, cinsiyet, dış görünüş vb. özelliklere göre kişileri gruplara ayırmayı; kendilerine benzemeyene karşı olumsuz duygu ve davranış geliştirmeyi çoğunlukla ebeveynlerinden, akran gruplarından ve diğer yetişkinlerden öğrenir. Yetişkinler bilinçli ya da bilinçsiz olarak çocuklara kendi kalıplaşmış tutumlarını aktarır. Çocukların kalıplaşmış tutum edinmelerinin bir sebebi de kitle iletişim araçlarıdır. Televizyon programlarında, filmlerde, sosyal medya içeriklerinde, kitaplarda belli ırkların ya da toplumların sürekli şiddete eğilimli, tembel vb. özelliklerde gösterilmesi çocukların bu toplumlara karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olur. Farklılıklara saygı eğitiminin

temelini, bireyin kendisini ve çevresindeki diğer kişileri tanıması oluşturur. Bireylerin özellikleri açısından birbirlerinden farklı olması doğaldır fakat bu farklılıkların kaynağı hakkında yeterli bilgiye sahip olmamak önyargılara sebep olabilir.

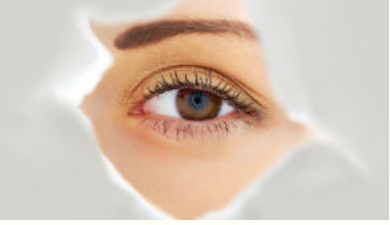

FARKLILIKLARA SAYGININ ALTI BOYUTU

1- Merak:

Saygı, ilgi duyma merakla başlar. Merak edilene yönelik bilgi edinerek merak duygusu tatmin edilmeye çalışılır.

2- Dikkat:

Merak tatmin edildiğinde tüm dikkat ona yönelir ve onun değeri yükselir.

3- Diyalog:

Dikkatin yoğunlaşması diyalog kurmaya yöneltebilir. Diyalog sayesinde saygı gelişir. Çünkü saygı duyulmayan ile iletişime geçme gereği hissedilmez. Saygısızlık sonucu ötekileştirmeye gidildiğinde, diyalog kurulsa da saygıdan değil, önyargıları-ayrımcılığı dile getirmek içindir.

4- Duyarlılık:

Saygının özünde duyarlılık vardır. Bu duyarlılıkla saygı;değişip bize uymak istemeyenleri, olmak istedikleri şekliyle, değerlerini, kimliklerini, kabul etmeyi gerektirir.

5- Motive Etme:

Merak etme, dikkat edip diyaloga girme, ihtiyaçlarına duyarlı olma yeni iletişim kapılarının açılmasını sağlar.

6-İyileştirme:

Farklılıktan kaynaklanan travmatik yaşantıların üstesinden gelinmesi gerekir. Farklılıklara saygı, farklılıkları doğal bir süreç olarak görüp insan olma temelinde bireye saygı duymaktır.

FARKLILIKLARA SAYGI DUYAN ÇOCUKLAR YETİŞTİRMEK İÇİN ÖNERİLER

Kendinizi hem kendi kimliğinizle hem de kendi kültürünüzle ilgili bilinçlendirin. Şu soruları kendinize sormanız yararlı olacaktır: Ait olduğum kültür; inançlarımı, amaçlarımı, çocuklarımla kurmuş olduğum ilişkilerimi nasıl etkiledi? Kendimi ve ait olduğum kültürdeki insanları nasıl buluyorum? Ben farklı kültürlerle ilgili hangi yanlış bilgileri, klişeleri ve önyargıları öğrendim?

► Çocuklar, ötekileştirmeyi yetişkinler dünyasından öğrenir. Kendinizi ve başkalarını ötekileştirmekten vazgeçer ve kendinizden farklı olanı kabul edip ona saygı duymaya, onunla iletişim kurmaya hazır olursanız çocuğunuz da doğası gereği onlarla ilişki kuracaktır.

► Önyargı ve ayrımcılık problemini dile getiren tartışmalardan kaçınmayın. Bunu bir fırsat olarak görün. Çocuğunuzun farklı bakış açıları kazanmasına, olumlu anlamda değişiklikler yaratma konusunda cesaret ve özgüven sahibi olmasına yardımcı olun.

► Sanat ve spor eğitimi, bir çocuğun hayat başarısını yükseltmekte; bireysel ve sosyal becerilerini de pekiştirmektedir. Çocuklar sosyalleşmeyle birlikte uyum içinde yaşamayı, kendini ifade etmeyi öğrenirler. Bu sebeple çocuklarınızı farklı kültürlerden gelen çocuklarla bir arada sanat ve spor eğitimleri alacakları alanlara yönlendirin.

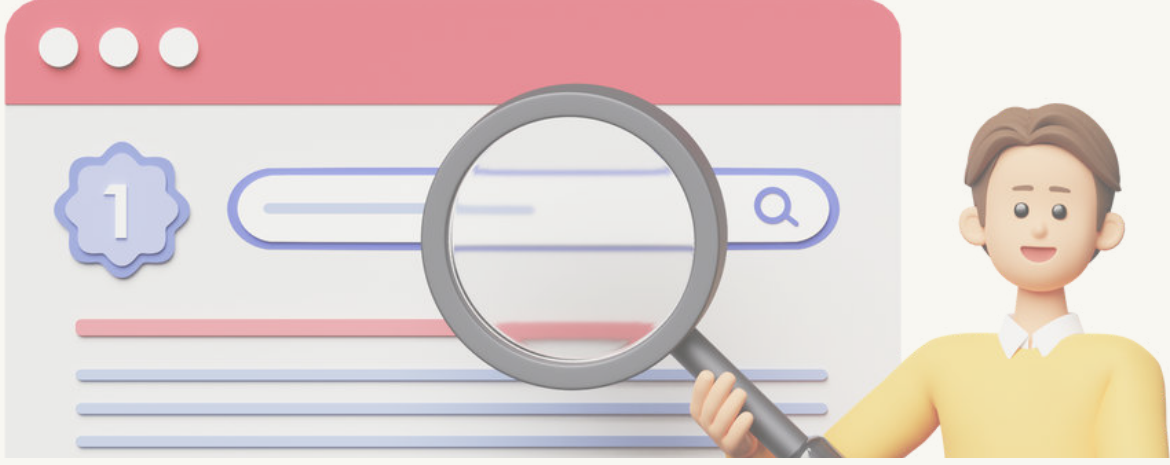

► Farklılıklardan ziyade insanların benzerliklerini vurgulayın. "Her insan güler, ağlar, yemek yer, çalışır, oynar, çünkü bizler insanız. Ama bunları yapma ve uygulama biçimlerimiz farklıdır. Bu uygulama biçimlerinden tek bir tanesini seçip bu doğrudur diyemeyiz." açıklamasını yapabilirsiniz. Kültürleri birbirinden tamamen kopuk olgular gibi sunan anlatımlardan öncelikle vazgeçmek, kültürlerin ortak yanlarına vurgu yapan bir perspektifi benimsemek gerekir.

► Farklı olanı anlamak için okumak gerekir. Edebiyat çocuğunuza farklı dünyaları, insanları, düşünceleri, kültürleri taşır ve çocuğunuzun onlarla tanışmasını, onları anlamasını, farklı olanları kabul etmesini sağlar. Farklı hayat şartlarını ve farklı kültürlerin aynı olaylarda nasıl davrandıklarını sergileyen kitaplar seçmek yararlı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Geçici Koruma Statüsündeki Bireylere Yönelik Rehberlik Hizmetleri Kılavuz Kitabı (Eylül 2017), Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- Eğitimde Farklılıklara Saygı ve Uygulamaları (2013), İstanbul: Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği.
- OECD Sosyal ve Duygusal Beceriler Araştırması Türkiye Ön Raporu (Eylül 2021): T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
- Özkabak Yıldız, T (2018). 5-6 Yaş Grubu İçin Geliştirilen Aile Katılımlı Farklılıklara Saygı Programının Çocukların Farklılıklara Saygı Düzeyine Etkisinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul: T.C. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- <https://www.dbe.com.tr/tr/kurumsal/11/farkli-kulturlerde-yasamak-ve-birlikte-calismak/>
<https://www.ikud.de/glossar/multikulturalitaet-interkulturalitaet-transkulturalitaet-und-plurikulturalitaet.html>

Bültenimizi sesli olarak dinlemek için kodu cep telefonunuz ile taratabilir veya bağlantı linkinden erişim sağlayabilirsiniz.

Sesli Bülten

Bültenimizde yer alan konularla ilgili deneyimlerinizi ve düşüncelerinizi almanyarehberlikbulteni@gmail.com adresine gönderebilirsiniz.

ALMANYA EĞİTİM MÜŞAVİRLİĞİ VE ATAŞELİKLERİMİZ

<http://berlinem.meb.gov.tr>
<http://berlin.meb.gov.tr>
<http://dusseldorf.meb.gov.tr>
<http://essen.meb.gov.tr>
<http://frankfurt.meb.gov.tr>
<http://hamburg.meb.gov.tr>
<http://hannover.meb.gov.tr>
<http://karlsruhe.meb.gov.tr>
<http://koln.meb.gov.tr>
<http://mainz.meb.gov.tr>
<http://munih.meb.gov.tr>
<http://munster.meb.gov.tr>
<http://nurnberg.meb.gov.tr>
<http://stuttgartegitim.meb.gov.tr>

Bu bülten,

Türkiye Cumhuriyeti Berlin Eğitim Müşavirliği ve Karlsruhe Eğitim Ataşeliği koordinesinde Almanya'da görevli Psikolojik Danışmanlar ile Türkçe ve Türk Kültürü öğretmenlerinden oluşan yayın kurulu tarafından hazırlanmıştır.

YAYIN KURULU

Başkan
Prof. Dr. Erdal Tanas KARAGÖL
Berlin Eğitim Müşavir Vekili

Başkan Vekili
Sedat BIÇAK
Karlsruhe Eğitim Ataşesi V.

Genel Sekreter
Yusuf GÜLMEZ – Berlin Eğitim Ataşeliği

Koordinatör
FeYZa DİNÇER ARSLAN – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği

İçerik Hazırlama
Bahrinur POLAÇ – Berlin Eğitim Ataşeliği
Duygu KARAGÜL YİĞİT – Stuttgart Eğitim Ataşeliği
FeYZa DİNÇER ARSLAN – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Hülya KIZILKAYA – Stuttgart Eğitim Ataşeliği
Merve TUĞAN KAMACI – Stuttgart Eğitim Ataşeliği
Leman GENCO – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Mahmut IŞIK – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Murat KOPAN – Münster Eğitim Ataşeliği
Nurgül ÇAKIR – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Seçkin ÇALIŞKAN – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Sevgi M. KÜÇÜKSAKALLI – Stuttgart Eğitim Ataşeliği
Yılmaz İRMAK – Hamburg Eğitim Ataşeliği

Dil ve Anlatım Kontrolü
Ahmet HAMARAT – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Burak KIZILIRMAK – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Derya HASTÜRK – Stuttgart Eğitim Ataşeliği
Mehmet GÖRGÜLÜ – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Sibel DEĞİRMENCI – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği

Tasarım
Ahmet ÖZTÜRK – Hamburg Eğitim Ataşeliği
Ali UĞRA – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Bayram TAMTÜRK – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Cansu DOĞAN MARANTOS – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Tuğrul CANKURT – Berlin Eğitim Ataşeliği

Seslendirme
Alime ÇEVİK – Hamburg Eğitim Ataşeliği
Burak KIZILIRMAK – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği
Derya HASTÜRK – Stuttgart Eğitim Ataşeliği
FeYZa DİNÇER ARSLAN – Karlsruhe Eğitim Ataşeliği

Sayı Sorumluları
İçerik: Yılmaz İRMAK
Dil Anlatım Kontrolü: Derya HASTÜRK
Tasarım: Cansu DOĞAN MARANTOS
Seslendirme: Derya HASTÜRK

Yayın Sahibi
Berlin Eğitim Müşavirliği
Karlsruhe Eğitim Ataşeliği